

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Ansvar for behandlingen af stofmisbrugere ligger i amtskommunerne, som sammen med kommunerne også har ansvaret for den forebyggende indsats.

Behandlingen af stofmisbrugere indenfor det sociale område er hovedsagelig en socialpædagogisk opgave, der efter bistandslovens § 96 foregår i amtskommunale behandlingsinstitutioner og ambulatorier m.v. Udover egentlige døgninstitutionsoophold omfatter amtskommunernes behandlingstilbud tillige bl.a. ophold i socialpædagogiske kollektiver eller familiepleje, ambulans behandling, herunder f.eks. metadonordination, dagbehandling samt fritidstilbud. Endvidere indgår institutioner efter bistandslovens § 105 (forsorgshjem, herberger m.v.) i tilbudet til stofmisbrugere.

I forbindelse med at en stofmisbruger indgår i et amtskommunalt behandlingstilbud, fastlægger institutionen i mange tilfælde en behandlingsplan i samarbejde med misbrugeren. Typisk indgås aftalen skriftligt og for en afgrænset periode, der er overskuelig for misbrugeren. Formålet med disse behandlingskontrakter er i samarbejde med misbrugeren at få fastlagt nogle rammer for behandlingsforløbet, herunder at fastsætte aftaler om mål for behandlingen samt goder, krav og regler under behandlingsforløbet.

Behandlingskontrakter indgår som et pædagogisk led i forsøget på at fastholde stofmisbrugeren i behandlingen. Hvis misbrugeren bryder aftalen, er konsekvensen oftest, at behandlingen stoppes helt eller delvist, idet der ikke hidtil i dansk lovgivning har været hjemmel til at tilbageholde misbrugere mod deres vilje på behandlingsinstitutioner.

Erfaringerne viser imidlertid, at en kvalificeret behandlingsindsats medfører forbedringer hos et betydeligt antal stofmisbrugere i form af reduktion af misbrug, forbedring af beskæftigelsessituationen og reduktion af kriminel adfærd. Derudover er selve behandlingstidens længde af stor betydning for effekten af behandlingsindsatsen.

Det er derfor af stor betydning for effekten af behandlingen af stofmisbrugere, at de er i en fortsat og sammenhængende behandling uden længerevarende afbrydelser.

Regeringen har derfor fundet det hensigtsmæssigt at udvide behandlingstilbudene til stofmisbrugere med et tilbud om kontrakt om behandling for stofmisbrug med mulighed for på behandlingsinstitutionen under visse nærmere angivne restriktive betingelser at tilbageholde stofmisbrugeren mod dennes vilje.

Tilbudet skal ses som en udvidelse af de eksisterende behandlingstilbud.

Børn og unge under 18 år kan efter bistandslovens afsnit VIII i velfærdstruende situationer anbringes uden for hjemmet uden forældrenes samtykke. Disse bestemmelser finder anvendelse i forhold til stofmisbrugere under 18 år.

Formålet med den foreslåede ordning er især at hjælpe yngre stofmisbrugere over 18 år, der er motiveret for behandling, og som endnu ikke i større omfang er kommet i konflikt med straffeloven som følge af stofmisbruget. Denne gruppe forudsættes at være mest modtagelig for behandling, og det er således i særlig grad i forhold til denne gruppe, der skal være mulighed for at anvende tilbageholdelse i henhold til kontrakten. Det er på den anden side ikke hensigten at udelukke ældre stofmisbrugere fra en tilsvarende mulighed.

Lovforslaget er baseret på 3-dobbelt frivillighed: For det første er det overladt til amtsrådet, om det vil benytte sig af lovens bestemmelser i amtskommunen.

For det andet træffer amtskommunen i det konkrete tilfælde beslutning, om der skal gives tilbud om behandling med mulighed for tilbageholdelse på behandlingsinstitutionen. Der er således ingen forpligtelse for amtskommunen til at tilbyde en sådan kontrakt, og amtskommunens afgørelse kan ikke indbringes for anden myndighed.

For det tredje er det frivilligt for stofmisbrugeren, om pågældende vil indgå en sådan kontrakt. Ønsker stofmisbrugeren ikke at indgå en sådan aftale, har